

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-5 ta' Frar, 2025

Appell Inferjuri Numru 41/2024 LM

Trevor Briffa (K.I. nru. 182778M)
('l-appellant')

vs.

Royal Malta Golf Club
('l-appellat')

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mir-rikorrent **Trevor Briffa (K.I. nru. 182778M)**, [minn issa 'l quddiem 'l-appellant'], mid-deċiżjoni tas-6 ta' Mejju, 2024 fl-ismijiet hawn fuq premessi [minn issa 'l quddiem 'id-deċiżjoni appellata'] mogħtija mit-Tribunal Industrijali [minn issa 'l quddiem 'it-Tribunal'],

li ddeċieda t-talbiet tar-rikorrenti fil-konfront tal-intimat **Royal Malta Golf Club** [minn issa 'l quddiem 'l-appellat'], kif ġej:

“Għaldaqstant it-Tribunal jaqta’ u jiddeċiedi li t-terminazzjoni mill-impjeg kienet waħda ġusta u skont il-liġi.”

Fatti

2. Permezz tar-rikors ipprezentat quddiem it-Tribunal fl-24 ta’ April, 2019, ir-rikorrent spjega li huwa kien impjegat mal-klabb intimat fuq bażi *full-time* għal żmien indefinit bħala *Head Green Keeper*. Qal li huwa kien ilu hekk impjegat għal dsatax-il sena. Ir-rikorrent qal li huwa dejjem qeda dmiru bl-aħjar mod possibbli, u qatt ma rċieva xi forma ta’ ilment jew *warning* mingħand l-klabb intimat, għajr fl-aħħar ġimgħat tal-impjeg tiegħu. Qal li dawn it-twissijiet li ngħata ġew ikkontestati minnu, għaliex ma kellhomx x’jaqsmu mar-responsabbiltajiet tiegħu bħala *Head Green Keeper*. Ir-rikorrent spjega li huwa ġie tterminat mill-impjeg b’effett mid-9 t’April, 2019 permezz ta’ ittra tal-JobsPlus datata t-12 t’April, 2019, u din it-terminazzjoni seħħet wara li kien hemm proċeduri dixxiplinari fil-konfront tiegħu, liema proċeduri wasslu għal rakkomandazzjonijiet li imkien ma indikaw li r-rikorrent għandu jitkeċċa mill-impjeg. Qal li għall-kuntrarju, ir-rakkomandazzjoni kienet li r-rikorrent għandu raġunijiet u argumenti validi biex jirribatti l-akkużi li kienu qegħdin isiru fil-konfront tiegħu mill-*management* tar-Royal Malta Golf Club, u li fid-deċiżjoni tagħhom, il-membri tal-kumitat tal-klabb intimat, jistgħu jikkunsidraw sanzjonijiet li ma jkunux neċessarjament terminazzjoni. Qal li fil-fatt huwa jiċċad li xi darba naqas minn xogħlu, u jgħid li kien il-klabb intimat li naqas milli

jonora l-irwol mistenni minnu fl-impjieg tiegħu. Ir-rikorrent qal li għalhekk it-terminazzjoni tal-impjieg tiegħu kienet motivata minn raġunijiet li mhumie x tajba biżżejjed u skont il-liġi, għall-fini tat-terminazzjoni mill-impjieg. Ir-rikorrent qal li t-terminazzjoni tal-impjieg tiegħu kienet ingusta u invalida fil-liġi, u żied jgħid li professjoni bħal tiegħu hija unika fil-pajjiż, u l-opportunitajiet ta' xogħol f'dan il-qasam huma limitati ferm. Qal li dan kollu appartni l-fatt li kieku huwa kellu jibda impjieg gdid, kien ser jitlef l-anzjanità fuq il-post tax-xogħol, u dan wara kważi għoxrin sena fl-istess linja ta' xogħol mal-istess *employer*. Qal li għalhekk huwa jemmen li fil-każ tiegħu huwa għandu jerġa' jiġi *re-instated* fil-pożizzjoni li kien fiha qabel gie tterminat.

3. L-intimat wieġeb li t-talbiet tar-rikorrent għandhom jiġu miċħuda, peress li għar-raġunijiet li ser jiġu stabbiliti fil-kors tal-kawża, kien hemm raġuni ġusta u suffiċjenti biex jiġi tterminat l-impjieg tar-rikorrent fuq bażi ta' dixxiplina.

Id-Deciżjoni Appellata

4. It-Tribunal, permezz tad-deciżjoni mogħtija fis-6 ta' Mejju, 2024, iddeciċda li t-tkeċċija tar-rikorrent mill-impjieg kienet waħda ġusta, u dan wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

"Kunsiderazzjonijiet tat-Tribunal

It-Tribunal Industrijali daħal sew fil-kuntest ta' dan il-każ li jirrappreżenta karriera lavorattiva ta' kważi għoxrin sena. Matul dan il-perijodu, l-andament fuq il-post tax-xogħol fir-relazzjoni bejn ir-rikorrent u s-superjuri tiegħu, kien jidher wieħed normali, tal-anqas sa meta r-rikorrent kien ottjona l-promozzjoni mitluba minnu.

It-Tribunal innota minn dokumenti pprezentati, li għal diversi drabi superjuri differenti kienu ripetutament jiġbdu l-attenzjoni tar-rikorrent sabiex jasserixxi ruħhu aktar fuq doveri li kellhom x'jaqsmu direttament mal-kariga li kien aċċetta. Minn xhieda mogħtija, kemm mir-rikorrent kif ukoll minn diversi superjuri analizza l-atteggjament u l-attitudni kontrastanti li kellu r-rikorrent, kemm lejn ix-xogħol kif ukoll lejn is-superjuri tiegħu, u fehem li l-affarijiet ma kinux sejrin tajjeb.

Kien waqt dawn il-proċeduri fit-Tribunal li r-rikorrent ikkontesta, għal diversi drabi, li hu la kellu kuntratt tax-xogħol u lanqas lista tad-doveri li kien suppost jagħmel, kif ukoll li hu ma kienx responsabbli għal doveri bħal ma huma s-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-post tax-xogħol, iż-żamma tad-dokumentazzjoni, kif ukoll il-protezzjoni u ż-żamma fi stat tajjeb u sikur tal-proprjetà tas-soċjetà intimata.

It-Tribunal ra ħafna stramba kif ir-rikorrent, li tant kien kburi b'xogħlu u li ma kienx nieqes sabiex jikteb ittri lill-amministrazzjoni tas-soċjetà intimata, qatt ma għamel talba bil-miktub sabiex ikollu kemm kuntratt ta' xogħol kif ukoll lista tad-doveri li tagħhom kien ser ikun responsabbli. Kienet aktar stramba meta, waqt il-proċess jingħad li kien ġie pprezentat b'kuntratt iżda fuq parir tal-Unjin tiegħu ma aċċettahx. Hu ġie muri l-lista tad-doveri li kien ingħata, fejn hu insista li din il-lista ma kienx iffirmaha, anzi tefa' dubbju li l-firma li kien hemm ma kinitx awtentikata. (Ref. Doc. 2 Folio 59).

*It-Tribunal ma setax jifhem l-attitudni tar-rikorrent meta, fejn qabel lilu, bagħat ittri lis-soċjetà intimata jikkontesta meta inbidlulu xi benefiċċji għax ġew inkluzi fis-salarju oġġla milli kellu qabel. L-aktar atteggjament mhux floku kien li waqt dan it-Tribunal insista bis-saħħa li r-responsabbiltà ta' doveri primarji (**Saħħa u Sigurtà; Żamma tad-Dokumenti; u l-Protezzjoni tal-proprjetà tas-soċjetà intimata**), ma riedx ikun responsabbli tagħhom, iżda qatt ma indenja ruħu li jikteb l-ebda ittra sabiex jenfasizza dak li xehed. Ma għamilx hekk meta għamel is-self assessment tiegħu sabiex ikun jista' jithallas il-bonus, fuq id-doveri li jsemmi hu stess (Ref. Doc. 5 folio 67)*

Ir-referenza għal din it-tip ta' attitudni toħroġ ripetutament mill-kontro-eżami tar-rikorrent kif hu riferut fix-xhieda aktar 'il fuq

Fir-rigward ta' ċerti doveri, bħal dawk taż-żamma ta' dokumentazzjoni varja (eż kontroll tal-kimiċi użati madwar il-korsa; inventarju; użu u konsum tal-ilma, u anke rapport fuq dak tat-temp) li hu kien isostni li kien jagħmilhom u li kien jaf bihom però dawn kienu jingħataw biss meta u wara li mitluba ripetutament u mhux bħala programm stabbilit mitqies bħala parti essenzjali fis-sistema tal-mansjonijiet tax-xogħol tiegħu. F'dan il-każ anke dak il-maniger li kien ikkumplimentat (is-Sur J.P.

Awad) meta tah dawn id-dokumenti, dawn ma kinux kompluti, hu għalhekk kellu jerga' jitlobhomlu sabiex jgħaddilu ta' sena kompluta, għax tah b'sitt xhur nieqsa.

*Dan in-nuqqas ta' dover li ma jgħaddix id-dokumentazzjoni regolarment lis-superjuri tiegħu kienet xi haġa ripetuta ma' kull Superjur differenti li kellu fuqu, u dan anke meta hu kellu l-grad ta' **Head Green Keeper**. Kien suppost jaf li dawn kellhom ikunu aċċessibbli bħala xi haġa regolari, u mhux biss għal meta jinqala' xi incident urġenti (eż: incident fuq xi persuna/membri tas-soċjetà jew persuna terza li tittieħed l-isptar jekk ikollha xi incident fil-korsa tal-logħob, skont xhieda tas-Sur Paul Stoner (Rif. Sed. 27/11/2021 page 10).*

Fix-xhieda tar-rikorrent jingħad biss li ta' qablu ma kinux jagħmluhom.

Matul il-perkors tax-xhieda deher ċar li r-rikorrent, wara li seħħet l-ispezzjoni mill-Awtorità (OHSA) argumenta mal-amministrazzjoni, li hu ma kienx responsabbli mis-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-post tax-xogħol, għax din kienet responsabbiltà tas-soċjetà intimata biss.

*It-Tribunal isostni li fejn tidhol Saħħa u Sigurtà (Rif **Kap. 424, skont Art. 4 tal-Att dwar is-Saħħa u s-Sigurtà**) fuq il-post tax-xogħol dawn ir-responsabbiltajiet huma obbligu fuq kull individwu, b'mod kollettivament. Dan kien aktar tassattiv meta r-rikorrent kien mhux biss impjegat anzjan iżda kellu grad superviżorju/maniġerjali b'numru ta' impjegati taħt ir-responsabbiltà tiegħu. Ir-rikorrent kien responsabbli ukoll għal terzi persuni li kien ikollhom konnessjoni mal-post tax-xogħol, bħal ma kienu l-membri tas-soċjetà intimata, u minhabba dan taqa' fir-responsabbiltà tiegħu l-hekk imsejja duty of care. Ir-rikorrent qatt ma ġibed l-attenzjoni li l-mansjoni tas-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-post tax-xogħol ma kinitx responsabbiltà tiegħu meta kien jaf li qiegħda fil-kriterja tal-Performance Bonus ta' 10% li kien jiġi assessjat fuqu r-rikorrent (Rif. Doc. 4 Folio 60).*

It-Tribunal ma setax ma jinnotax il-kuntrast, meta r-rikorrent bir-responsabbiltà tiegħu waħħal extractor fan fil-chemical room, u iddeċieda minn rajh, li jidhol ibexx matul il-lejl flok mal-ġurnata, żewġ affarijiet pożittivi li għandhom x'jaqsmu mal-Health and Safety, u dan għamlu sabiex jevita periklu kemm għalih u kemm għal haddieħor. Dawn l-affarijiet għamilhom minn rajh u hadd ma waqqfu, anke jekk hu jinsisti li hu ma kellux responsabbiltà tal-H&S. Dawn il-fatti juru kontradizzjoni fl-attitudni tar-rikorrent minn waħda negattiva għal oħra pożittiva.

Kuntrarju ta' dan, it-Tribunal innota kif ir-rikorrent ma kienx konxju tal-leġiżlazzjoni li tirrigwarda s-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-post tax-xogħol, iżda għamel referenza għal

legislazzjoni li tirrigwarda l-permessi tal-barranin sabiex jaħdmu Malta, li għamel riferenza għaliha (Rif. Doc. ADV PS Doc. 3).

It-Tribunal fil-kunsiderazzjoni tiegħu fir-rigward tal-attitudni tar-rikorrent segwa diversi xhieda kif ukoll fatti li graw jew li saru mir-rikorrent.

Vice Chairman: V. Satariano: “Is-Sur Briffa kellu ma nafx jekk hux difett, li jargumenta u ried jgħid **li mhux dak it-tajjeb, kif qed nagħmel jien tajjeb in other words**” (Rif. Sed. 14/12/20 page 18).

“Is-Sur Briffa għajjatnielu ħafna drabi fl-uffiċċju ngħidulu li qed jonqos minn ċertu affarijiet.” “Niftakar li kien hemm drabi li bagħat records _____ imma wara li għidnielu l-attenzjoni _____ u ma kinux tajba fl-istock take” (Rif. Sed. 14/12/20)

L-ittra ta’ Andy Holland (Manager) (Rif. Doc. 6 folio 71) Ottubru 2017 wara li r-rikorrent ingħata l-promozzjoni.

“Moreover, I got the impression that he (T. Briffa) did not consider it his fault that things had gone wrong or that it was his responsibility to put it right. This applies to all aspects of the work being done or needed to be done. Lots of detailed information that were left after his attention were drawn by his superiors.”

Mr Holland commented re Trevor, “Disorganised and reluctant to manage his staff or allocate duties, re. records of amounts and frequency on the use of fertilizers and pesticides.”

Mr Bott (Manager) kien tah warning, fejn ir-rikorrent l-ewwel jgħid li kellu warning però fl-istess ħin huwa jgħid li ma attendiex għax-xogħol, għax kien ma jiflaħx u ma avża lil ħadd.

L-Avv. Farrugia qallu, “kont assenti u ma tajtx raġuni, ir-rikorrent jirrispondi “mhux ma tajtx, dak il-ħin ma tajtx”. (Sed. 27/02/2023 pag. 6)

Paul Stoner (Chairman) meta kitiblu fejn qallu “Therefore, from today onwards we are instructing you, as the sole person responsible for the course and its management” (Rif. DOK TBX8 26-11-2018).

Rikorrent: jirrispondi bil-miktub lis-superjuri tiegħu:

“I am confused by the contradiction. If you, or anyone else for the matter, “are instructing me” to do anything on the course, **I am inherently and automatically no longer responsible for the decisions taken by myself.**”

“If way forward, you feel I should be constantly instructed on how to perform my duties and when, and what to cut, although I shall do as you say, then all responsibility will as a consequence be cascaded onto your goodself (i.e. your strategy = your responsibility) (Rif. Dok. TBX 8 pag. 5; 6).

Protezzjoni tal-proprjetà tas-soċjetà:

Fil-każ meta l-kamra tal-kimiki u l-pestiċidi tħalliet miftuħa:

It-Tribunal jikkonferma mix-xhieda mogħtija kif ukoll minn dokumenti sottomessi mir-rikorrent, fejn jgħid “Please be informed that these stores are always closed by myself, but as you are very well aware, I am not the only person who has access to such keys _____”. (Rif. Dok. TBX 7 para 4).

Ir-rikorrent kien jaf li kien hemm ċwieviet f’idejn nies oħra, iżda qatt ma għamel oġġezzjoni bil-miktub u rrapporta li hu mhux ser jibqa’ responsabbli kemm tal-kamra u aktar tal-użu tagħha, minħabba dan l-istat ta’ fatt.

*“Ir-rikorrent jirreferi, l-ewwel, li hu ma kienx xogħol meta l-kamra tal-kimiki tħalliet miftuħa, iżda fl-istess ħin jingħad li hu kien xogħol kmieni fil-ġhodu u fit-tmienja telaq hu u l-kollegi tiegħu, u l-kamra kienet magħluqa (Dok. TBX7 para. 8). Fix-xhieda tiegħu aktar qabel jikkonferma li kemm fis-6 kif ukoll fis-7 tax-xahar **il-kamra raha miftuħa**.*

It-Tribunal ma jaċċettax kif persuna bi grad ta’ responsabbiltà jara li proprjetà ta’ ċertu riskju, fuq il-post tax-xogħol, bħal ma kienet l-istore tal-kimiki u pestiċidi (materjal perikoluż għas-saħħa tal-istess rikorrent) qiegħda miftuħa, anke jekk ma fetahhiex hu, ma jiħux l-ickien azzjoni li tal-anqas jirrapporta li din tħalliet miftuħa, dan għal jumejn wara xulxin.

Dan l-aġir għat-Tribunal, jitqies bħala negligenza gravi minn impjegat anzjan u li kellu pożizzjoni bi grad. Tali negligenza setgħet twassal għal dixxiplina fuq l-impjegat. (Rif. Taylor vs Aliden Ltd 1978 ICR 445; IRLR 82).

It-Tribunal ma jistax ma jinnotax l-attitudni tar-rikorrent li l-ewwel jitlob sabiex jingħata l-oġġla grad li kellu fl-aspettattiva tiegħu, iżda meta wara żmien, ġie suġġerit lilu sabiex jaċċetta li jieħu demotion b’anqas responsabbiltajiet l-ewwel talab li l-paga tibqa’ l-istess, wara li kien lest li jaċċetta tnaqqis ta’ 7,000 euro, iżda din it-talba ried li ssirlu bil-miktub.

Għaldaqstant it-Tribunal meta beda jipprova jasal għad-deċizzjoni tiegħu ma setax ma jikkunsidrax din il-kwalità ta’ attitudni ġejja minn persuna li kien iġorr responsabbiltajiet serji u li għalihom kien imħallas is-salarju aċċettat minnu stess. Ir-rikorrent stess li fit-talba għal promozzjoni kien tant assertiv li spjega li se jiffranka lis-

soċjetà intimata eluf ta' euro minhabba li ser jonqsu l-barranin li kellhom salarji ogħla. Dan żgur ma kellux isir a skapitu ta' laxkezza fid-doveri assenjati lilu.

Dan kien jikkuntrasta ħafna mal-attitudni li żviluppat bejnu u s-superjuri tiegħu, b'mod speċjali wara xhur li ġie promoss, meta kien qed jibbenefika mill-benefiċċji mogħtija lilu. Kien l-istess rikorrent stess li rrefera li kien inħoloq dak li hu sejjaħ bħala "toxic environment".

It-Tribunal Industrijali sabiex jasal għad-deċiżjoni tiegħu ħa in konsiderazzjoni l-kuntest kollu tal-każ u ma ħarisx biss lejn l-eventwalitajiet li wasslu għat-terminazzjoni.

Deċiżjoni:

It-Tribunal Industrijali wara li sema' x-xhieda tal-partijiet, qara s-sottomissjonijiet, evalwa x-xhieda u d-dokumenti kollha, kif ukoll ħa kunsiderazzjoni tat-trattazzjoni finali tal-partijiet.

Ma kienx possibbli li t-Tribunal jiddeċiedi dan il-każ fiż-żmien kif stabbilit mil-liġi minhabba l-perijodu tal-pandemija fejn il-Qrati ta' Malta kienu wegħfin, kif ukoll minhabba numru ta' differimenti mitluba mill-partijiet kif ukoll ċirkostanzi amministrattivi li l-istess Tribunal m'għandux kontroll fuqhom.

It-Tribunal Industrijali, filwaqt li jesprimi li dan kien każ pjetuż meta impjegat jitlef l-impjieg tiegħu, iżda jrid jirriafferma, li r-responsabbiltà fuq il-post tax-xogħol trid tingarr kemm min min jimpega u daqstant u aktar mill-impjegat. Kull impjegat għandu dover naturali u morali li ma jippreġudikax il-post tax-xogħol tiegħu billi jerfa' kull responsabbiltà marbuta mad-doveri li għalihom huwa mħallas. Ċertu karigi fuq il-post tax-xogħol minnhom infushom iwasslu li l-impjegat ikollu jmur ftit aktar mir-responsabbiltà li jgħorr il-grad (that extra mile). F'dan il-każ kien altru minn hekk.

F'dan il-każ il-provi tax-xhieda urew li l-element ta' raġonevolezza, ġustifikazzjoni u loġika, kien għal kollox nieqes fl-aġir kif ukoll rifless fil-konsegwenzi bl-għemil tar-rikorrent versu s-soċjetà intimata. Dan aktar u aktar qatt ma kellu jkun minn impjegat anzjan bi grad b'responsabbiltajiet għolja. Dan wassal sabiex Bord ta' dixxiplina imwaqqaf mis-soċjetà intimata u aċċettat mir-rikorrent sabu ħati ta' għemilu, u għamel ir-rakkomandazzjonijiet tiegħu. Il-Bord esprima ruħhu u kien ċar li jekk ir-rikorrent (Trevor Briffa) ma jkollux sottomissjonijiet suffiċjenti sabiex jiskolpa ruħhu, speċjalment fil-kuntest ta' riskji fuq is-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-post tax-xogħol, il-kumitat maniġerjali jista' jikkonkludi li l-pożizzjoni tar-rikorrent ma kinitx aktar tenibbli.

It-Tribunal Industrijali jirreferi għal tliet deċiżjonijiet mill-ġurisprudenza Ingliża stadju appell, fejn jiġi elenkat f'każi simili kif għandha tintuża l-inkwadrament tar-raġonevolezza minn min jimpjega, fil-każ ta' imġiba ħażina ripetuta mir-rikorrent, sabiex is-soċjetà intimata tasal għad-deċiżjoni tagħha. (Rif. BHS vs Burchell (EAT 1978)); (Iceland Frozen Food vs Jones (EAT 1982 IRLR 439)). British Leyland vs Swift (1981 (IRLR 91)).

Is-soċjetà intimata wara l-avvenimenti li ġraw ħasset li kienet tilfet il-fiduċja tagħha fir-rikorrent, u għaldaqstant għażlet il-parti tar-rakkomandazzjoni tal-bord sabiex tittermina l-impjieg tar-rikorrent.

Għaldaqstant it-Tribunal jaqta' u jiddeċiedi li t-terminazzjoni mill-impjieg kienet waħda ġusta u skont il-liġi.

B'hekk tintemm din il-kwistjoni tax-xogħol."

L-Appell

5. Fir-rikors tal-appell imressaq fis-17 ta' Mejju, 2024, ir-rikorrent talab lil din il-Qorti jogħġobha tirrevoka, tħassar u tannulla d-deċiżjoni appellata, tilqa' l-aggravju mressaq minnu, u konsegwentement tilqa' t-talbiet tiegħu u tiċċad l-eċċezzjonijiet kollha mressqa mill-appellat, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra tiegħu.

6. L-appellant fl-aggravju tiegħu jgħid li t-Tribunal eżerċita nuqqas ta' kunsiderazzjoni ta' kunċetti u fatti fundamentali għall-każ in kwistjoni, liema nuqqas wassal biex id-deċiżjoni appellata tkun milquta minn difetti li għandhom jirrenduha nulla u bla effett. L-appellant qal li jidher ċar li t-Tribunal straħ fuq il-verżjoni tal-klabb appellat biex wasal għad-deċiżjoni tiegħu, u ma ħa l-ebda konsiderazzjoni tal-evidenza miġjuba minnu, liema evidenza turi b'mod ċar li t-terminazzjoni tal-impjieg tiegħu kienet waħda premeditata u ingusta għall-aħħar. Qal li huwa kien ilu impjegat mal-appellat għal kważi dsatax-il sena, u

matul dan iż-żmien, xogħlu kien jiġi mfaħħar kemm mill-appellat, kif ukoll mill-persuni li kienu jżuru l-klabb. Qal li huwa kien jipprometti, u minn apprentist beda jieħu żidiet fis-salarju u jingħata promozzjonijiet, sakemm eventwalment gie promoss għal *Head Green Keeper*. Qal li tul iż-żmien kollu tal-impjeg tiegħu mal-appellat, huwa dejjem qeda d-doveri tiegħu skont kif kien jiġi mgħallem, u minkejja d-diversi talbiet tiegħu, huwa fl-ebda ħin ma ngħata kuntratt jew *job description* għar-rwoli rispettivi tiegħu, u lanqas ma ngħata taħriġ fuq is-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol. Qal li fil-ħames snin li kien ilu fil-grad ta' *Head Green Keeper*, huwa qatt ma ntalab li jkun responsabbli mir-*record keeping* jew mis-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol, u skont l-istatut u l-*website* tas-soċjetà appellata, ir-responsabbiltà għas-saħħa u s-sigurtà tal-impjegati u l-membri taqa' fuq il-*Board of Management* tas-soċjetà appellata, u huwa mhuwiex membru ta' dan il-Bord. L-appellant qal li f'Jannar 2018 u f'Settembru 2018, huwa ngħata *bonuses* għall-prestazzjoni tiegħu fuq il-post tax-xogħol, u għalhekk kien sorpriż ferm meta xahar wara li ngħata l-aħħar *performance bonus*, permezz tal-ewwel twissija bil-miktub datata 18 ta' Ottubru, 2018, huwa gie mwissi li fis-6 u s-7 ta' Ottubru, 2018 ħalla l-bieb tal-*chemical room* miftuħ, meta f'dawk il-ġranet hu la uża l-*chemical room* u lanqas ma kien possibbli għalih li jħalliha miftuħa. Qal li fil-fatt ma tressqet l-ebda prova li kien hu li ħalla din il-kamra miftuħa. Qal li kien hemm ex-kollegi tiegħu li kkonfermaw li huwa m'għamel l-ebda użu mill-*chemical room* fil-ġranet imsemmija, u qal li din it-twissija ħarġet ġimagħtejn wara l-allegat incident. Qal li għall-kuntrarju ta' dak li ngħad fid-deċiżjoni, huwa fl-ebda ħin ma fetaħ din il-kamra jew ħallieha miftuħa, anzi huwa saħaq li f'dawk il-ġranet ma kienx hemm il-ħtieġa li dik il-kamra tintuża. Qal li fit-23 ta' Novembru, 2018, jiġifieri aktar minn xahar wara

li ngħata l-ewwel twissija bil-miktub, huwa reġa' ġie msejjaħ sabiex jiffirma l-istess twissija li nħarġitlu fit-18 ta' Ottubru, 2018, u għalhekk huwa għadda lis-soċjetà appellata risposta bil-miktub li tispjega dak li stqarr hu anke permezz tax-xhieda tiegħu, u kiteb ukoll *email* bl-istess risposta lill-*board of management*. Qal li għalhekk din ma tistax titqies bħala t-tieni twissija stante li hija kontinwazzjoni tal-ewwel twissija.

7. L-appellant qal li fid-29 ta' Novembru, 2018, saret spezzjoni mill-OHSA fir-Royal Malta Golf Club, għaliex kif jispjega hu tul il-proċeduri li nżammu quddiem it-Tribunal, kien hemm bosta nuqqasijiet allarmanti min-naħa tas-soċjetà appellata, u żied jgħid li minkejja l-insistenza tal-ħaddiema sabiex dawn jiġu indirizzati, it-talbiet tal-ħaddiema waqgħu fuq widnejn torox u n-nuqqasijiet tħallew hemm. Qal li fl-istess jum, Paul Stoner, mingħajr ebda raġuni, issuġġerielu jaċċetta *demotion* minn *Head Green Keeper* għal *Assistant Superintendent*, bi tnaqqis fil-paga ta' madwar €7,000 fis-sena. Qal li din kienet biss diskursata verbali, u huwa qatt ma rċieva din il-proposta bil-miktub. Kompla jgħid li huwa ma kienx aċċetta din il-proposta. Qal li minn hawnhekk għandu jirriżulta li l-appellata beda jipprova jiddemoralizza l-*morale* tal-appellant, li għamel snin twal jagħti l-aħjar servizz li seta' jipprovdi, inkluż permezz ta' xogħol bil-lejl, f'dud, festi u *overtime*, mingħajr ma jiġi kkumpensat.

8. L-appellant qal li fil-25 ta' Jannar, 2019 huwa reġa' ssejjaħ fl-uffiċċju, fejn Phil Luxon u Victor Satariano pprezentawlu twissija oħra bil-miktub, li kienet tallega li huwa naqas milli jzomm rendikont tal-kimiki, liema allegazzjoni ġiet miċħuda minnu u għadu jiċċadha sal-lum, għaliex huwa dejjem żamm rendikont dettaljat tal-kimiki, u fil-fatt dejjem ipprovdihom fil-ħin meta ġie mitlub dan.

Qal illi li kieku dawn ir-records ma kinux jinżammu minnu, ma kienx ikun possibbli għalih li jipprezentahom meta ntlab jagħmel dan. L-appellant qal li fit-8 ta' Frar, 2019, huwa reġa' ġie msejjaħ fl-uffiċċju, fejn ġie infurmat li kien qiegħed jiġi sospiż b'paga sħiħa b'mod immedjat, sakemm l-appellat ikollu r-rapport tal-OHSA f'idejh, liema sospensjoni kienet mingħajr bażi għaliex huwa bl-ebda mod ma kien inkarigat mis-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol, u minkejja li ma kienx responsabbli għal dan, kien ta' sikwit jiġbed l-attenzjoni tal-appellat dwar in-nuqqasijiet li setgħu jiġu rimedjati għall-ġid tal-impjegati, tal-membri u tal-appellat nnifisu. Qal li minkejja li s-suggerimenti tiegħu dejjem waqgħu fuq widnejn torox, kien hemm istanzi fejn kellu jieħu ċerti deċiżjonijiet b'detriment għall-ħajja privata tiegħu, inkluż meta ddeċieda li jibda japplika l-kimiki matul il-lejl sabiex jevita li ssir ħsara lill-membri u lill-impjegati bl-imsemmija kimiki. Qal li għalhekk għandu jirriżulta li huwa qiegħed jintuża bħala pupazz, jew *scapegoat*, sabiex l-appellat jiżgiċċa mir-responsabbiltajiet li għandu.

9. L-appellant qal li f'Marzu tal-2019, huwa ttella' quddiem bord ta' dixxiplina, u minkejja li dan il-bord ma rrakkomandax li l-impjieg tal-appellant jiġi tterminat, fid-9 ta' April, 2019, l-appellant ġie infurmat li l-impjieg tiegħu kien ġie tterminat. Qal li għalkemm it-Tribunal jgħid li l-kumitat tat-tmexxija għażel waħda mir-rakkomandazzjonijiet li kellu, jiġifieri t-terminazzjoni tal-impjieg, din hija interpretazzjoni żbaljata ta' dak li rrakkomanda l-bord tad-dixxiplina, ċjoe' "... the Committee of Management may wish to consider a sanction falling short of dismissal". Qal li għalhekk jidher ċar li l-bord tad-dixxiplina bl-ebda mod ma rrakkomanda t-terminazzjoni tal-impjieg tiegħu, u

għalhekk għandu jirriżulta li din it-terminazzjoni kienet premeditata, arbitrarja u ingusta għall-aħħar.

10. L-appellant saħaq li, kuntrarjament għal dak li ngħad mit-Tribunal, huwa fl-ebda ħin ma sostna li ma jafx x'inhuma d-doveri tiegħu. Qal li qabel ma ngħata l-kariga ta' *Head Green Keeper*, huwa segwa l-passi tal-persuna li kien jaħdem f'dan ir-rwol qablu, tgħallem minnu, u għamel ix-xogħol kollu li kien għallmu, u minkejja l-insistenza tiegħu sabiex jingħata kuntratt u *job description*, dawn baqgħu ma ngħatawlux. L-appellant qal li wara ħames snin fir-rwol ta' *Head Green Keeper*, kien biss wara li nħarġet l-ewwel twissija, li l-appellat b'mod qarrieqi u b'anticipazzjoni tat-terminazzjoni tal-impjieg tiegħu, beda jistenna mingħandu doveri li qatt ma kienu mistennija minnu, jew minn *Head Green Keepers* preċedenti, inkluż iż-żamma tar-*records* u r-responsabbiltà għas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol, liema doveri ma jirriżultaw minn ebda prassi jew dokument iffirmit jew formalment mibgħut lilu. Jgħid li l-appellat, b'mod qarrieqi, malizzjuż u potenzjalment frawdolenti, ippreżenta kuntratt b'firma digitali tiegħu, meta ma nstabat l-ebda kopja originali ta' dan il-kuntratt, liema kuntratt jinsisti li huwa qatt ma ffirma.

11. L-appellant jagħmel ukoll riferiment għas-siltiet mix-xhieda ċċitati fid-deċiżjoni appellata, u qal li meta t-Tribunal ikkwota siltiet inkompleti tax-xhieda u tal-evidenza prodotta mill-partijiet, dan naqas milli jkun kronologiku, ogġettiv u kostruttiv fl-evalwazzjoni ta' tali xhieda, u għalhekk ma jistax jingħata l-piż mistħoqq lix-xhieda u lill-evidenza mressqa minnu, fejn evidenza kruċjali li tagħti saħħa lill-argument tiegħu li huwa tkeċċa b'mod ingust, giet kompletament skartata.

Ir-Risposta tal-Appell

12. Fir-risposta tiegħu, l-appellat wieġeb li d-deċiżjoni appellata hija ġusta u timmerita konferma. L-appellat qal li r-rikors tal-appell huwa msejjes fuq aggravji li jolqtu biss l-apprezzament tal-fatti, u li ma jittrattawx xi punt legali, u għalhekk l-appell għandu jiġi miċħud.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

13. Il-Qorti ser tgħaddi sabiex tikkonsidra l-aggravju mressaq mir-rikorrent fir-rikors tal-appell tiegħu, u dan fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet magħmula mit-Tribunal Industrijali fid-deċiżjoni appellata, u tas-sottomissjonijiet magħmula mis-soċjetà appellata.

L-Aggravju: [It-Tribunal eżerċita nuqqas ta' kunsiderazzjoni ta' kunċetti u fatti fundamentali għall-każ in kwistjoni, u dan in-nuqqas wassal biex id-deċiżjoni tista' titqies li hija milquta minn difetti li għandhom jirrenduha nulla]

14. L-appellant jagħmel riferiment għall-provi prodotti minnu u għaċ-ċirkostanzi li wasslu għat-tkeċċija tiegħu mill-impjieg, u sostna li t-tkeċċija tiegħu mill-impjieg kienet waħda premeditata, u għalhekk ingusta. L-appellant qal li huwa qatt ma ngħata kuntratt jew *job description* tax-xogħol li kellu jagħmel mal-klabb appellat, u minkejja dak deċiż mit-Tribunal, u r-responsabbiltajiet li huwa kien mistenni li jassumi, fil-verità huwa qatt ma ngħata xi forma ta' taħriġ dwar is-saħħa u s-sigurtà li kellha tinzamm f'dan il-

post tax-xogħol partikolari. Qal li fil-verità huwa ngħata twissija waħda fit-18 ta' Ottubru, 2018, li kienet segwita minn twissija oħra fit-23 ta' Novembru, 2018, imma din it-tieni twissija kienet kontinwazzjoni tal-ewwel waħda, u mhux twissija separata. L-appellant qal li meta saret spezzjoni mill-uffiċċjali tas-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-post tax-xogħol, dawn sabu għadd allarmanti ta' nuqqasijiet, u sussegwenti għal din l-ispezzjoni, huwa intalab jattendi għal laqgħa fejn gie infurmat li kien ser jingħata *demotion*, u wara kien anki gie infurmat li kien ser jitnaqqaslu s-salarju, u dan minkejja li s-saħħa u s-sigurtà fil-post tax-xogħol ma kinux jaqgħu fir-responsabbiltajiet tiegħu. L-appellant qal li fit-8 ta' Frar, 2019 huwa gie sospiz mill-impjieg b'paga shiħa, u gie infurmat li din is-sospensjoni kellha tibqa' fis-seħħ sakemm jitlesta r-rapport tal-OHSA. L-appellant saħaq li huwa qatt ma kien responsabbli mis-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol, u għalhekk ma kellux ikun hu li jinżamm responsabbli għan-nuqqasijiet li nstabu. Spjega li f'Marzu 2019, huwa tressaq quddiem il-bord tad-dixxiplina tas-soċjetà appellata, u fid-9 ta' April, 2019 huwa gie infurmat li l-impjieg tiegħu gie tterminat, minkejja li r-rakkomandazzjoni wara s-smigh tal-bord tad-dixxiplina ma kinitx li huwa jitkeċċa mill-impjieg, iżda li jiġi ddixxiplinat b'xi forma ta' sanzjoni oħra. L-appellant qal li fil-konsiderazzjonijiet tiegħu t-Tribunal naqas milli jikkunsidra xhieda u provi prodotti minnu, kif ukoll naqas milli jikkunsidra li l-appellat esebixxa b'mod qarrieqi kuntratt li qatt ma gie ffirmit minnu. Qal ukoll li fis-siltiet tax-xhieda li ġew iċċitati mit-Tribunal, dan naqas milli jkun kronologiku, ogġettiv u kostruttiv, u għalhekk il-konklużjoni tat-Tribunal li t-tkeċċija tiegħu mill-impjieg kienet waħda ġusta, mhijiex ibbażata fuq analiżi akkurata tal-fatti li wasslu għal dawn il-proċeduri.

15. L-appellat jikkontendi li dan l-appell mhux ibbażat fuq punt ta' liġi, u għalhekk dan ma sarx skont id-dispożizzjonijiet tas-subartikolu 82(3) tal-Kap. 452 tal-Liġijiet ta' Malta, liema subartikolu jagħti dritt ta' appell biss fuq punt ta' liġi. Huwa proprju dan id-dispost tal-liġi li jimponi limitazzjoni fuq in-natura tal-istħarriġ li tista' tagħmel din il-Qorti meta rinfaccjata b'rikors ta' appell minn deċiżjoni tat-Tribunal Industrijali, u huwa għalhekk li l-Qorti jkollha tirrileva li meta appell minn deċiżjoni tat-Tribunal ikun ibbażat fuq l-analiżi tal-fatti li jirriżulta mill-provi li tkun saret mill-istess Tribunal, din il-Qorti m'għandhiex il-kompetenza meħtieġa biex tistħarreg l-appell. Hawnhekk il-Qorti tagħmel riferiment għal dak deċiż minn din il-Qorti tal-Appell kif diversament preseduta, fis-sentenza fl-ismijiet **Matthew Camilleri vs. Maltapost plc**¹, fejn għamlet is-segwenti konsiderazzjonijiet:

“Konsiderata l-materja prettament fl-ambitu tal-eċċezzjoni sollevata tan-nullità tal-appell, għandu jiġi osservat illi meta l-vertenza tkun tirrigwarda, bħal ma hekk hu proprju l-każ ‘de quo’, kwestjoni ta’ tkeċċija mingħajr kawża ġusta, id-dritt ta’ appell konferit bl-Att XXII tal-2002 dwar l-Impjigi u r-Relazzjonijiet Industrijali hu wieħed limitat għal punt ta’ liġi. (Art. 82(3)).

Rigwardata purament taħt dan l-aspett, is-sentenza appellata ma tidhirx li tikkontjeni ħlief ġudizzju tal-provi u l-fehma tat-Tribunal estratta minn dawn l-istess provi. Jidher bil-wisq evidenti li fiha ma hemm xejn ħlief apprezzament tal-fatti riżultati mill-provi u ċertament fuq din il-bażi s-soċjetà appellanti ma tistax tibbaża l-assunt tagħha tal-appellabilità tad-deċiżjoni. In effetti, kif konċepit, l-appell innifsu jagħmel rikjam għall-istess provi biex minnhom jiddeduċi li t-Tribunal kien skorrett f’dan l-apprezzament tiegħu. Fih ma nsibu l-ebda punt ta’ liġi li fuqu jista’ jirpoża l-appell iżda sempliciment kostazzjonijiet ta’ fatti li fuqhom is-soċjetà appellanti tistrieħ biex issostni t-teżi tagħha. Minn dan il-punto di vista s-sentenza appellata, hekk bażata merament fuq apprezzament ta’ provi u l-fehma tat-Tribunal dwarhom, ma tistax titqies ċensurabbli

¹ 6.10.2004.

minn din il-Qorti. Ċertament, imbagħad ma kinitx tintitola u tikkompeti lis-soċjetà appellanti dritt ta' appell minnha.

Ferma din il-konklużjoni, is-sottomissjonijiet tas-soċjetà appellanti ma jistgħux iservuha ta' vantaġġ għall-akkoljiment tal-appell. Dan għar-raġuni illi dan l-appell, skarn mill-punt ta' liġi, ma jistax ħlief jiġi dikjarat irritu u null."

16. Hija proprju din l-istess sitwazzjoni li hija rinfaċċjata biha il-Qorti fil-każ preżenti. L-appellant ma jibbażax ir-rikors tal-appell tiegħu fuq punt ta' liġi deċiż u dibattut mit-Tribunal, iżda fuq il-konsiderazzjoni tal-fatti li għamel it-Tribunal. L-uniku sħarriġ li qiegħda tintalab tagħmel din il-Qorti sabiex tkun tista' tagħti deċiżjoni dwar l-aggravju mressaq mill-appellant, huwa marbut biss mal-osservazzjonijiet li għamel it-Tribunal dwar il-fatti kif jirriżultaw mill-provi, xi haġa li din il-Qorti hija prekluzja milli tagħmel mil-liġi stess.

17. Għaldaqstant, in vista tal-konsiderazzjonijiet diġà magħmula, din il-Qorti qiegħda tiddikjara li dan l-appell mhuwiex ammissibbli u m'hija sejra tiegħu l-ebda konjizzjoni ulterjuri tiegħu.

Decide

Għar-raġunijiet premessi, din il-Qorti tiddikjara li l-appell intavolat mill-appellant huwa null u inammissibbli stante li mhuwiex ibbażat fuq punt ta' liġi.

L-ispejjeż ta' dan l-appell huma a karigu tal-appellant.

Moqrija.

Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef

Rosemarie Calleja
Deputat Registratur